

## *Program Ochrony Powietrza dla Mazowsza*

Mając na celu trwałą poprawę stanu powietrza w całym województwie, uchwałą nr 115/20 z dnia 8 września 2020 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego przyjął program ochrony powietrza dla województwa mazowieckiego. Uchwała obowiązuje od 30 września 2020 r. do 31 grudnia 2026 r. i określa szereg działań w zakresie ochrony powietrza i poprawy świadomości społeczeństwa. Uchwała składa się z dwóch części: programu ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych.

### Co zawiera program?

Program zawiera m.in. wykaz działań naprawczych, niezbędnych do podjęcia w celu poprawy jakości powietrza oraz wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich wdrożenie, a także plan działań krótkoterminowych. Działania te obowiązują w przypadku ogłoszenia powiadomienia o ryzyku wystąpienia lub wystąpieniu przekroczenia norm jakości powietrza (przekroczenia poziomu alarmowego, informowania, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu).

### Zakaz używania dmuchaw

Jednym z takich działań jest zakaz używania dmuchaw do liści. Dotyczy on wszystkich mieszkańców Mazowsza, wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, służb miejskich i gminnych oraz użytkowników ogrodów działkowych. Zakaz stosowania dmuchaw obejmuje wszelkie typy urządzeń służących do oczyszczania terenu z liści, tj. zarówno elektryczne, jak i spalinowe oraz wszelkie czynności prowadzone z ich wykorzystaniem – usuwanie liści, sprzątanie pokosu trawy czy piachu z chodników.

### Obowiązki osób fizycznych i podmiotów korzystających ze środowiska

Przestrzeganie ograniczeń i zakazów zawartych w uchwale antysmogowej:

- od 11 listopada 2017 r. wszystkie nowe kotły i kominki muszą spełniać wymagania ekoprojektu (wynikające z treści rozporządzenia komisji UE)
- od 1 lipca 2018 r. nie wolno spalać mułków i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem, węgla brunatnego, węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm oraz paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokrego drewna),
- do końca 2022 r. należało wymienić bezklasowe kotły oraz kominki na takie, które spełniają wymogi ekoprojektu, lub wyposażyć je w urządzenie ograniczające emisję pyłu
- od 1 stycznia 2028 r. nie wolno używać kotłów na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012
- od dnia 1 stycznia 2028 r., w granicach administracyjnych gmin wchodzących w skład powiatów: grodziskiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego oraz wołomińskiego nie wolno stosować węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla. Zakaz palenia węglem kamiennym nie dotyczy kotłów węglowych: spełniających wymagania ekoprojektu uruchomionych do 1 czerwca 2022 r. lub spełniających wymagania 5 klasy wg normy PN-EN 303-5:2012 uruchomionych przed 11 listopada 2017 r.
- użytkownicy kotłów klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 będą mogli z nich korzystać do końca ich żywotności,

Dodatkowym obowiązkiem wynikającym z Programu Ochrony Powietrza jest **obowiązek przekazania do gminy deklaracji o wymianie bądź instalacji dodatkowych źródeł ciepła** w budynkach służących celom mieszkalnemu, bądź gospodarczym w przypadku gdy wymiana realizowana bez udziału środków gminnych w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia użytkowania nowego źródła ciepła. Deklarację można pobrać ze strony [www.bip.nadarzyn.pl](http://www.bip.nadarzyn.pl) z zakładki Karty usług lub wypełnić w Urzędzie Gminy.

### Alerty smogowe

Powiadomienia o ryzyku przekroczenia lub wystąpieniu przekroczenia norm jakości powietrza ogłaszane są na stronach internetowych: Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego lub w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu alarmowego za pośrednictwem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (alert RCB).

## **Działania krótkoterminowe**

Plan działań krótkoterminowych wskazuje czynności, które należy podjąć w sytuacjach ryzyka wystąpienia lub wystąpienia przekroczenia norm jakości powietrza. Mają one ograniczać skutki i czas trwania takich przekroczeń. Mowa tu o zakazie:

- rozpalania grilli i ognisk;
- korzystania z instalacji do spalania biomasy drzewnej (kominków, piecyków kominkowych, piecyków ozdobnych – nie dotyczy, gdy jest to jedyne źródło ciepła lub gdy do lokalu nie jest dostarczana energia elektryczna wskutek awarii).

Ponadto plan działań krótkoterminowych wprowadza zalecenia dla mieszkańców podczas obowiązywania powiadomienia o ryzyku wystąpienia przekroczenia norm jakości powietrza. Są to m.in.:

- ograniczenie korzystania z samochodów osobowych
- ograniczenie przebywania dzieci i osób starszych na zewnątrz

## **Konsekwencje nieprzestrzegania zakazów**

Stosowanie się do zakazów będzie kontrolowane przez m.in. straż gminną czy upoważnionych pracowników urzędów gminnych. Zgodnie z art. 332. ustawy Prawo Ochrony Środowiska, kto nie przestrzega ograniczeń, nakazów lub zakazów określonych w uchwale sejmiku województwa podlega karze grzywny. Może ona wynieść od 500 zł do 5 000 zł. Jednak większe od kar są konsekwencje związane są ze złym stanem powietrza, w postaci chorób układu krwionośnego i oddechowego. Gdy nie stosujesz się do zakazów i nie dbasz o powietrze, na zagrożenie narażasz siebie oraz swoich bliskich i sąsiadów.